

Załącznik do Uchwały Nr XXVIII/184/2021
Rady Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim
z dnia 25 lutego 2021 roku

*Powiatowy Program Rozwoju Pieczy
Zastępczej w Powiecie
Nowomiejskim
na lata 2021 – 2023*

Nowe Miasto Lubawskie 2021 r.

Spis treści

Wstęp	3
1. Rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza w powiecie nowomiejskim w latach 2018 – 2020	5
2. Sytuacja rodzin funkcjonujących na terenie poszczególnych gmin powiatu nowomiejskiego	17
3. Podsumowanie	18
4. Cel główny i cele szczegółowe	20
5. Harmonogram działań	23
6. Monitoring i ewaluacja	29

Wstęp

Prawo do wychowywania w rodzinie jest jednym z podstawowych praw każdego człowieka. Rodzina uważana jest za naturalne i pierwotne środowisko, w którym dziecko rozwija się i wychowuje. Ponadto rodzina poprzez oddziaływania opiekuńczo – wychowawcze ma ogromny wpływ na kształtowanie rozwoju jego zdolności, umiejętności osiągnięcia sukcesu oraz na kształtowanie osobowości dziecka, a także jego cech niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w dorosłym życiu.

Rodzina już od narodzin dziecka ma do spełnienia wiele zadań – dziecko powinno wychowywać się w atmosferze pełnej miłości, akceptacji, poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji. Prawidłowo egzystująca rodzina stwarza najlepsze warunki do rozwoju młodego człowieka, a jakiegokolwiek odchylenia czy zaburzenia we właściwym wypełnianiu jej podstawowych funkcji, w tym niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka, wpływa negatywnie na rozwój psychiczny dziecka, tym samym powodując niemożność należytego funkcjonowania rodziny.

Współczesne rodziny nierzadko doświadczają licznych trudnych sytuacji zagrażających wypełnianiu przypisanych im zadań. Zaburzenia dotyczą głównie rodziny patologiczne, rodziny o pogarszającej się sytuacji materialnej oraz rodziny „rozbite” (spowodowane rozwodem bądź długotrwałą nieobecnością rodzica). Dysfunkcyjna rodzina zaburza proces socjalizacji i nie wypełnia należycie swoich funkcji. Doświadczenia wyniesione z domu przez dzieci mają najczęściej negatywny charakter rzutujący na stosunek do świata i ludzi oraz sposobu postrzegania swojej przyszłości. Dziecko, które nie znajduje w rodzicach oparcia uczuciowego, nie może prawidłowo ukształtować wiary we własne możliwości, nie potrafi nawiązywać i podtrzymywać kontaktów interpersonalnych ani właściwie zaspokajać swoich potrzeb. Co więcej, dysfunkcyjny dom może być dla dziecka źródłem napięć, frustracji i strachu.

W przypadku niemożności sprawowania opieki nad dziećmi przez rodziców, opiekę zapewnia się poprzez umieszczanie ich w pieczy zastępczej. Najkorzystniejszą formę opieki zastępczej stanowią rodziny zastępcze, które są formą wsparcia rodzin biologicznych, a równocześnie środowiskiem pozwalającym na zaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka. Dlatego też niejednokrotnie rodzina zastępcza wydaje się być najlepszym rozwiązaniem dla dziecka z rodziny dysfunkcyjnej.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2020r., poz. 821) stanowi, że: „System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców” (art. 2 ust. 2 ustawy). Zgodnie z art. 180 wyżej wymienionej ustawy do zadań własnych powiatu zalicza się między innymi opracowanie i realizację 3 - letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Nowomiejskim na lata 2021 – 2023, zwany dalej Programem, stanowi kontynuację realizacji zadań określonych w wyżej wymienionej ustawie, natomiast zawarte w nim działania wynikają z zestawienia potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.

Ponadto, Program spójny jest z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Nowomiejskiego.

1. Rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza w powiecie nowomiejskim w latach 2018 – 2020

Tabela nr 1. Liczba rodzin zastępczych w latach 2018 – 2020.

Rok	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodzinny dom dziecka (dalej: rddz)	Ogółem rodzin zastępczych
2018; stan na dzień 31.12.2018	33	11	1	44+1rddz
2019; stan na dzień 31.12.2019	32	12	1	44+1rddz
2020; stan na dzień 30.09.2020	30	12	1	42+1rddz

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Liczba rodzin zastępczych w powiecie nowomiejskim w latach 2018-2020 utrzymuje się na jednakowym poziomie. Niemniej jednak, najwięcej jest rodzin zastępczych spokrewnionych – ustanawianych przez Sąd bez procesu kwalifikacyjnego, który obowiązkowy jest dla osób chcących pełnić funkcję rodziny zastępczej niezawodowej. Od lipca 2013 r. w naszym powiecie funkcjonuje 1 rodzinny dom dziecka. Obecnie jedna z rodzin zastępczych niezawodowych posiada kwalifikacje do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Tabela nr 2. Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2018 – 2020.

Rok	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych	Liczba dzieci w rodzinnym domu dziecka	Liczba dzieci ogółem
2018; stan na dzień 31.12.2018	43 (w tym 13 pełnoletnich)	17 (w tym 2 pełnoletnich)	9 (w tym 1 pełnoletni)	69 (w tym 16 pełnoletnich)
2019; stan na dzień 31.12.2019	43 (w tym 12 pełnoletnich)	19 (w tym 2 pełnoletnich)	9 (w tym 1 pełnoletni)	71 (w tym 15 pełnoletnich)
2020; stan na dzień 30.09.2020	42 (w tym 12 pełnoletnich)	19 (w tym 3 pełnoletnich)	8	69 (w tym 15 pełnoletnich)

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Z przedstawionej informacji wynika, że w powiecie nowomiejskim najwięcej dzieci pozostaje w rodzinach zastępczych spokrewnionych. Co istotne, w nich przebywa też najwięcej pełnoletnich wychowanków.

Tabela nr 3. Liczba rodzin zastępczych w poszczególnych gminach w powiecie nowomiejskim w latach 2018 – 2020.

Rok	Gmina Miejska Nowe Miasto Lub.				Gmina Nowe Miasto Lub.					Gmina Kurzętnik				Gmina Grodziczno				Gmina Biskupiec			
	O*	RS*	RN*	L.Dz.*	O*	RS*	RN*	RDDz*	L.Dz.*	O*	RS*	RN*	L.Dz.*	O*	RS*	RN*	L.Dz.*	O*	RS*	RN*	L.Dz.*
2018	14	13	1	21	9	6	2	1	9+9rddz	12	6	6	19	6	4	2	7	4	4	0	4
2019	15	14	1	23	8	5	2	1	8+9rddz	12	6	6	19	5	3	2	7	5	4	1	5
2020**	11	11	0	17	8	5	2	1	9+8rddz	12	6	6	20	5	3	2	7	5	3	2	8

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim

Z przedstawionej tabeli wynika, że najczęściej rodzin spokrewnionych jest w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie oraz Gminie Kurzętnik, najmniej w Gminie Biskupiec oraz Gminie Grodziczno. Na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie z siedzibą w Mszanowie funkcjonuje rodzinny dom dziecka. Rodzin niezawodowych najczęściej jest w Gminie Kurzętnik, ww. rodzin nie ma w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie.

*Legenda

O – ogółem rodzin zastępczych

RS – rodziny spokrewnione

RN – rodziny niezawodowe

Rddz – rodzinny dom dziecka

L. dz – liczba umieszczonych dzieci

** - stan na dzień 30.09.2020

Tabela nr 4. Informacja o dzieciach z naszego powiatu przebywających w rodzinnej pieczy na terenie innych powiatów w latach 2018 – 2020 (dane dotyczące dzieci w całym roku kalendarzowym; dane 2020 do 30 września).

Rok	Liczba dzieci z powiatu nowomiejskiego przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w innych powiatach
2018	11
2019	13
2020	14

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Dzieci z naszego powiatu przebywają również w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych (ciocia, wujek bądź inne osoby) na terenie innych powiatów.

Tabela nr 5. Wiek dzieci pozostających w rodzinach zastępczych w powiecie nowomiejskim w latach 2018 – 2020 (dane dotyczące dzieci w całym roku kalendarzowym; dane 2020 do 30 września).

Wiek dzieci w latach	Rodziny spokrewnione			Rodziny niezawodowe			Rodzinny dom dziecka		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Do 3 lat	3	4	2	2	0	0	0	0	0
4-6	2	2	4	2	2	1	2	2	2
7-13	8	10	16	7	7	7	5	4	4
14-17	17	13	10	6	8	8	1	2	1
18-24	13	13	16	2	2	4	1	1	2
Razem	43	42	48	19	19	20	9	9	9

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Z powyższych danych możemy wywnioskować, że najwięcej dzieci przebywa w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i w rodzinnym domu dziecka w przedziale wiekowym 14-17 lat oraz 18-24 lat. Najmniejszy jest wskaźnik dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w wieku do lat 3.

Tabela nr 6. Podział rodzin zastępczych w powiecie nowomiejskim w latach 2018 – 2020 ze względu na liczbę przebywających dzieci (dane dotyczące rodzin w całym roku kalendarzowym; dane 2020 do 30 września).

Liczba dzieci w rodzinie	Rodziny spokrewnione			Rodziny niezawodowe			Rodzinny dom dziecka		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
1 dziecko	24	23	19	7	8	9	0	0	0
2 dzieci	8	6	7	4	2	1	0	0	0
3 dzieci	1	2	1	0	1	1	0	0	0
4 dzieci i więcej	0	0	2	1	1	1	1	1	1
Razem	33	31	29	12	12	12	1	1	1

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Z przedstawionej tabeli wynika, że w powiecie nowomiejskim najwięcej jest rodzin zastępczych z jednym dzieckiem zarówno spokrewnionych jak i niezawodowych. W dwóch rodzinach zastępczych spokrewnionych przebywa 4 dzieci (rodzeństwo), natomiast w jednej rodzinie niezawodowej przebywa 4 dzieci (rodzeństwo). W rodzinnym domu dziecka na koniec września 2020 roku przebywało 8 dzieci (2 rodzeństwa 5+3).

Tabela nr 7. Wiek rodziców zastępczych w powiecie nowomiejskim stan na dzień 30.09.2020r.

Wiek rodziców zastępczych	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny dom dziecka
Do 21 lat	-	-	-
22-30 lat	4	5	-
31-40 lat	4	3	-
41-50 lat	2	3	2
51-60 lat	13	6	1
61-70 lat	14	1	1
Powyżej 70 lat	4	-	-

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Powyższe dane wskazują, że największa liczba rodziców zastępczych to osoby powyżej 50 r.ż. – ze znaczną przewagą rodzin spokrewnionych. Zdecydowanie w młodszym wieku są rodziny zastępcze niezawodowe.

Tabela nr 8. Środki finansowe na realizację zadań w zakresie pieczy zastępczej w latach 2018 – 2020 (dane dotyczące środków finansowych w całym roku kalendarzowym; dane 2020 do 30 września).

Rok	Rodzinna piecza zastępcza	Instytucjonalna piecza zastępcza
2018	1355536,71 zł	1229238,20 zł
2019	1304928,50 zł	1147260,59 zł.
2020	1380594,00 zł	944070,89 zł

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Tabela nr 9. Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej, rodzinnego domu dziecka oraz pełnienie funkcji rodziny pomocowej (dane dotyczące kandydatów w całym roku kalendarzowym; dane 2020 do 30 września).

Formy promowania rodzicielstwa zastępczego	Liczba pozyskanych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny pomocowej			Liczba pozyskanych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej, rddz			Liczba rodzin, które otrzymały zaświadczenie kwalifikacyjne		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
-informacja na stronie internetowej pt: „Jak zostać rodzicem zastępczym?” -ogłoszenie w parafii podczas mszy św., - dystrybucja plakatów, ulotek w instytucjach, sklepach, zakładach usługowych, podczas festynów, pokazów, inne	0	1	0	0	2	0	0	0	1

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

W analizowanym okresie pozyskano 1 rodzinę do pełnienia funkcji rodziny pomocowej. Małe było zainteresowanie pełnieniem funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, nie wydano żadnego zaświadczenia kwalifikacyjnego do pełnienia funkcji rodziny zastępczej z powodu niespełniania odpowiednich kryteriów. Jedna z rodzin zastępczych niezawodowych odbyła szkolenie uzupełniające i uzyskała kwalifikacje do prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Wydano w tym celu zaświadczenie kwalifikacyjne.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określiła zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej. Na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej starosta wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (dalej: PCPR). Od 2012 roku praca z rodzicami zastępczymi oraz przebywającymi pod ich opieką dziećmi przebiegała w oparciu o ww. ustawę.

Tabela nr 10. Liczba posiedzeń zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej (dane dotyczące liczby posiedzeń w całym roku kalendarzowym; dane 2020 do 30 września).

Wiek omawianych dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba posiedzeń zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka		
	2018	2019	2020
Dzieci poniżej 3 roku życia	12	4	3
Dzieci powyżej 3 roku życia	16	10	6
Razem	28	14	9

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Zgodnie z art. 130 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej PCPR jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na podstawie określonych

w niniejszej ustawie terminów dokonywał okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.

Tabela nr 11. Liczba posiedzeń zespołów doraźnych dotyczących sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej (dane dotyczące liczby posiedzeń w całym roku kalendarzowym; dane 2020 do 30 września).

Liczba posiedzeń zespołów doraźnych w latach 2018-2020		
2018	2019	2020
1	0	0

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

*Legenda: stan na dzień 30.09.2020 r.

Z przedstawionej tabeli wynika, że PCPR udzielał systematycznego wsparcia wszystkim rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinny dom dziecka. W roku 2018 odbyło się jedno posiedzenie zespołu doraźnego, natomiast w latach 2019 – 2020 występujące problemy były systematycznie rozwiązywane i nie wymagały organizowania posiedzeń doraźnych zespołów.

Tabela nr 12. Liczba posiedzeń zespołów dotyczących oceny rodzin zastępczych/rddz. (dane dotyczące liczby posiedzeń w całym roku kalendarzowym; dane 2020 do 30 września)

Liczba posiedzeń zespołów dotyczących oceny rodzin zastępczych/rddz w latach 2018-2020		
2018	2019	2020
9	6	5

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Zgodnie z art. 132 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej PCPR jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na podstawie określonych w niniejszej ustawie terminów dokonywał oceny funkcjonujących rodzin zastępczych oraz rodzinnego domu dziecka.

Tabela nr 13. Szkolenia rodzin zastępczych w powiecie nowomiejskim w latach 2018 – 2020 (dane dotyczące szkoleń w całym roku kalendarzowym; dane 2020 do 30 września).

Rok	Tematyka szkoleń	Liczba uczestników
2018	<p>1. Warsztat w ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego poprowadzony przez pedagoga Zds.RPZ nt „Jesteśmy rodziną-rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców zastępczych”.</p> <p>2. Szkolenie z zakresu kształcenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych; „Jak wspierać rozwój dziecka-ćwiczenia grafomotoryczne” oraz „Jak rozwiązywać problemy w relacjach z dorastającymi dziećmi”.</p> <p>3. Udział rodzin zastępczych w szkoleniu nt „Cyberprzemoc, mobbing, seksting, agresja, motywacja.”</p>	<p>19 rodzin, 23 osoby w tym rodzinny dom dziecka</p> <p>6 rodzin spokrewnionych</p>
2019	<p>1. Warsztat w ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego poprowadzony przez psychologa organizatora rodzinnej pieczy zastępczej nt „Małżeństwo-dobre relacje-silna rodzina”</p> <p>2. Szkolenie pt. „Wzloty i upadki rodzica zastępczego” poprowadzone przez psychologa pracowni psychologicznej SYMETRIA,</p> <p>3. Szkolenie pt. „Dziecko w okresie dorastania-wyzwania opiekuna, trudy dziecka. Jak to pogodzić?” poprowadzone przez psychologa pracowni psychologicznej SYMETRIA;</p> <p>W związku z chęcią przekwalifikowania się jednej z rodzin zastępczych niezawodowych na rodzinny dom dziecka, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie umożliwiło ww. rodzinie podniesienie kwalifikacji poprzez udział w szkoleniu uzupełniającym. Szkolenie poprowadzone przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Giżycku.</p> <p>4. Udział rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych oraz rodzinnego domu dziecka w grupie wsparcia (samopomocowa).</p>	<p>20 rodzin zastępczych+1 rodzinny dom dziecka=28 osób</p> <p>20 rodzin zastępczych+1 rodzinny dom dziecka=26 osób</p> <p>15 rodzin zastępczych+1 rodzinny dom dziecka=18 osób</p> <p>12 rodzin zastępczych oraz 1 rodzinny dom dziecka – spotkania odbywały się raz na kwartał w każdy pierwszy piątek miesiąca – dla rodzin spokrewnionych i ostatni piątek miesiąca – dla rodzin</p>

		niezawodowych i rodzinnego domu dziecka. Powyższe szkolenia i spotkania są zgodne z opracowanym planem szkoleń dla rodzin zastępczych.
2020	Z powodu pandemii COVID-19 szkolenia oraz spotkania grup wsparcia zostały wstrzymane.	

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

W powyższej tabeli wykazano tematykę szkoleń rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka oraz liczbę uczestników szkoleń. Dobór tematyki wynikał ze zdiagnozowanych potrzeb.

Tabela nr 14. Kontynuowanie nauki przez usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej w latach 2018 – 2020 (dane dotyczące kontynuowania nauki w całym roku kalendarzowym; dane 2020 do 30 września).

Poziom edukacji	Usamodzielniani wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej			Usamodzielniani wychowankowie instytucjonalnej pieczy zastępczej		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Szkoła Gimnazjalna/ Podstawowa	3	3	-	-	-	-
Szkoła średnia	4	5	10	-	-	-
Szkoła Zasadnicza Szkoła Zawodowa/Branżowa Szkoła	6	9	8	2	0	2
Szkoła wyższa	3	3	2	-	-	-
Ogółem	16	20	20	2	0	2

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

W tabeli nr 14 przedstawiono poziomy edukacji usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej kontynuują naukę na każdym z poziomów kształcenia. Podejmują naukę również na poziomie szkolnictwa wyższego. Natomiast wychowankowie instytucjonalnej pieczy zastępczej najczęściej kończą edukację na poziomie gimnazjum/podstawowym. W sporadycznych przypadkach kontynuują naukę w szkole ponadgimnazjalnej/ponadpodstawowej (zawodowej/branżowej).

Tabela nr 15. Instytucjonalna piecz zastępcza w powiecie nowomiejskim w latach 2018 – 2020 (dane dotyczące instytucjonalnej pieczy zastępczej w całym roku kalendarzowym; dane 2020 do 30 września).

Placówka opiekuńczo- wychowawcza socjalizacyjna	2018		2019		2020	
	Liczba dzieci z powiatu nowomiejskiego	Liczba dzieci z innych powiatów	Liczba dzieci z powiatu nowomiejskiego	Liczba dzieci z innych powiatów	Liczba dzieci z powiatu nowomiejskiego	Liczba dzieci z innych powiatów
Dom Dziecka w Pacółtowie	6	17	6	20	5	14
Razem	23		26		19	

Źródło: Dane pozyskane z Domu Dziecka w Pacółtowie.

Analiza pozyskanych danych wskazuje, że liczba umieszczonych dzieci w jedynej funkcjonującej na terenie powiatu nowomiejskiego placówce opiekuńczo – wychowawczej tj. Domu Dziecka w Pacółtowie na przełomie 3 ostatnich lat wynosiła 23-26-19 osób. Spośród wszystkich wychowanków niniejszej placówki przebywających w niej w roku 2018, 2019, 2020 większość z nich pochodziła z poza obszaru powiatu nowomiejskiego, a zmniejszenie liczby tych z naszego powiatu wiązała się z ich usamodzielnieniem.

Tabela nr 16. Wiek dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie nowomiejskim w latach 2018 – 2020 (dane dotyczące dzieci w całym roku kalendarzowym; dane 2020 do 30 września).

Wiek dzieci w Domu Dziecka w Pacóltowie w latach	2018		2019		2020		RAZEM
	Liczba dzieci z powiatu nowomiejskiego	Liczba dzieci z innych powiatów	Liczba dzieci z powiatu nowomiejskiego	Liczba dzieci z innych powiatów	Liczba dzieci z powiatu nowomiejskiego	Liczba dzieci z innych powiatów	
Do 4 r.ż.	0	0	0	0	0	0	0
5-6	0	0	0	0	0	0	0
7	0	1	0	1	0	0	2
8-10	0	2	0	4	0	2	8
11-13	0	5	0	6	0	2	13
14-18	5	8	3	9	1	11	37
Powyżej 18 r.ż.	1	1	3	0	3	0	8

Źródło: Dane pozyskane z Domu Dziecka w Pacóltowie.

Powyższe zestawienie ilustruje liczbę dzieci przebywających w Domu Dziecka w Pacóltowie w poszczególnych latach z podziałem na ich wiek. Jak wynika ze zgromadzonych informacji w niniejszej placówce przebywało najwięcej dzieci w wieku 14-18 lat z czego zdecydowaną większość stanowią osoby pochodzące z poza terenu powiatu nowomiejskiego. Na przełomie lat 2018/2020 było ich 28. Następną grupę stanowią wychowankowie w wieku 11-13 lat. W latach 2018, 2019 i 2020 było ich łącznie 13, wszyscy pochodzący z innych powiatów. W wyżej wymienionej placówce w latach 2018-2020 nie przebywał żaden wychowanek w wieku do 6 roku życia.

Tabela nr 17. Usamodzielnieni wychowankowie instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2018 – 2020.

ROK	2018						2019						Na dzień 30.09.2020													
	Wychowankowie	Liczba wychowanków, którzy opuścili placówkę	Liczba wychowanków, którzy osiedlili się na terenie PN	Poziom wykształcenia			Wiek			Liczba wychowanków, którzy opuścili placówkę	Liczba wychowanków, którzy osiedlili się na terenie PN	Poziom wykształcenia			Wiek			Liczba wychowanków, którzy opuścili placówkę	Liczba wychowanków, którzy osiedlili się na terenie PN	Poziom wykształcenia			Wiek			
				podstawowe	gimnazjalne	zawodowe	18 lat	19 lat	20 lat			podstawowe	gimnazjalne	zawodowe	18 lat	19 lat	20 lat			podstawowe	gimnazjalne	zawodowe	17 lat	18 lat	19 lat	20 lat
Z powiatu nowomiejskiego	2	2	0	1	1	2	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1
Z innych powiatów	5	3	0	3	1	2	1	1	2	0	1	1	0	1	0	1	3	1	0	1	2	0	3	0	0	

Źródła: Dane pozyskane z Domu Dziecka w Pacóttowie.

Jak przedstawia tabela nr 17, według stanu na 30.09.2020 r. Dom Dziecka w Pacóttowie opuściło w sumie 4 wychowanków – 1 pochodzący z terenu powiatu nowomiejskiego, 3 z innych powiatów. Co więcej, 2 z wyżej wymienionych osiedliło się na obszarze powiatu nowomiejskiego. W roku 2018 i 2019 usamodzielniono się 10 osób, z czego 6 osiedliło się na obszarze powiatu nowomiejskiego.

Analizując kwestię poziomu wykształcenia osób opuszczających ww. placówkę wskazano, że uzależniony jest on od okresu ich pobytu w niej – im krótszy czas, tym niższe wykształcenie. Ponadto zaznaczono, że kadra w niej zatrudniona nie ma wystarczających możliwości, aby wszechstronnie oddziaływać na wychowanka w celu nadrobienia zaległości, wyrównania braków i kompensacji, dlatego ich wykształcenie jest na niskim poziomie. Ponadto zaznaczono, że wychowankowie, którzy opuścili placówkę w wieku 18 lat to: przyszłe matki, osoby z zaburzeniami osobowości, karani.

2. Sytuacja rodzin funkcjonujących na terenie poszczególnych gmin powiatu nowomiejskiego.

W celu pozyskania informacji na temat funkcjonowania rodzin zamieszkujących na terenie powiatu nowomiejskiego pod kątem wypełniania przez nich funkcji opiekuńczo – wychowawczej względem swoich biologicznych dzieci, zwrócono się ze stosownym zapytaniem do przedstawicieli 5 gmin o udostępnienie danych.

Pozyskane informacje zawarte zostały w poniższych tabelach.

Tabela nr 18. Dane dotyczące rodzin nie wypełniających właściwie funkcji opiekuńczo – wychowawczej w stosunku do małoletnich dzieci w nich przebywających zagrożonych umieszczeniem ich w pieczy zastępczej (stan na dzień 30 września 2020).

Gmina	Liczba rodzin nie wypełniających właściwie funkcji opiekuńczo - wychowawczej	Liczba małoletnich dzieci przebywających w rodzinach nie wypełniających właściwie funkcji opiekuńczo -wychowawczej
Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie	6	19
Nowe Miasto Lubawskie	15	29
Biskupiec	2	4
Kurzętnik	3	6
Grodziczno	3	7
Łącznie	29	65

Źródło: Informacje przekazane z ośrodków pomocy społecznej terenu powiatu nowomiejskiego.

Przedstawione wyniki wskazują, że na terenie powiatu nowomiejskiego funkcjonuje 29 rodzin, które nie wypełniają właściwie swoich funkcji opiekuńczo – wychowawczych w stosunku do dzieci, które przebywają pod ich opieką, a których łącznie jest 65. Z analizy powyższych danych wynika, że liczba rodzin nie wypełniających właściwie funkcji opiekuńczo-wychowawczej jest niższa niż w poprzednich latach. Niewątpliwie pozytywnym aspektem jest fakt, że część spośród wskazanych rodzin objęta jest wsparciem asystenta rodziny.

Tabela nr 19. Dane rodzin, których dzieci w wyniku niewypełniania właściwie funkcji opiekuńczo – wychowawczej, umieszczone zostały w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2018 – 2020 (stan na dzień 30.09.2020 r.)

Gmina	Liczba rodzin biologicznych nie wypełniających właściwie funkcji opiekuńczo – wychowawczej, których dzieci umieszczone zostały w rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci
-------	--	---------------

Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie	0	0
Nowe Miasto Lubawskie	1	4
Biskupiec	3	3
Kurzętnik	1	1
Grodziczno	0	0
Łącznie	5	8

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

Jak wynika z powyższego zestawienia w okresie 3 ostatnich lat, 8 małoletnich dzieci w wyniku zaniedbań ze strony swoich biologicznych rodziców umieszczonych zostało w rodzinnej pieczy zastępczej (głównie w rodzinach zastępczych spokrewnionych).

3. Podsumowanie

Liczba rodzin zastępczych w powiecie nowomiejskim w latach 2018 – 2020 utrzymuje się na równym poziomie. Na dzień 30 września 2020 roku ogółem były 42 rodziny zastępcze, w tym 30 rodzin spokrewnionych, 12 niezawodowych i 1 rodzinny dom dziecka. Według stanu na dzień 30.09.2020 r. w funkcjonujących na terenie powiatu nowomiejskiego w rodzinach zastępczych i rodzinnym domu dziecka przebywa łącznie 54 małoletnich dzieci i 15 pełnoletnich. Najwięcej dzieci przebywa w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i w rodzinnym domu dziecka w przedziale wiekowym 14-17 lat oraz 18-24 lata. Najmniejszy jest wskaźnik dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w wieku do 3 lat. Najliczniejsze są rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe z jednym dzieckiem. W dwóch rodzinach zastępczych spokrewnionych przebywa 4 dzieci (rodzeństwo), natomiast w jednej rodzinie niezawodowej przebywa 4 dzieci (rodzeństwo). Największa liczba rodziców zastępczych to osoby powyżej 50 roku życia – ze znaczną przewagą rodzin spokrewnionych. Zdecydowanie w młodszym wieku są rodziny zastępcze niezawodowe.

W wyniku prowadzonej corocznie kampanii promującej rodzicielstwo zastępcze, obserwujemy minimalny wzrost kandydatów zgłaszających się do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej, pomocowej czy rodzinnego domu dziecka. W analizowanym okresie nie wydano żadnego zaświadczenia kwalifikacyjnego do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Jednakże nie oznacza to braku zainteresowania. Kandydaci zgłaszający chęć pełnienia funkcji rodzica zastępczego, nie zawsze spełniają odpowiednie kryteria, które umożliwiają im odbycie szkolenia i uzyskanie kwalifikacji. W roku 2020 jedna z rodzin zastępczych niezawodowych uzyskała kwalifikacje do prowadzenia rodzinnego domu dziecka – w tym celu wydano zaświadczenie kwalifikacyjne. Ponadto, w roku 2019 pozyskano jedną rodzinę do pełnienia funkcji rodziny pomocowej. W latach 2018 – 2020 wysokość środków finansowych na świadczenia dla rodzin zastępczych była na zbliżonym poziomie. Od 2012 roku w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie funkcjonuje stanowisko ds. obsługi świadczeń, natomiast pracą merytoryczną z rodzinami zastępczymi zajmują się pracownicy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Zgodnie z art. 130 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.

o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej PCPR jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na podstawie określonych w niniejszej ustawie terminów dokonywał okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej – dla dzieci powyżej 3 roku życia co 6 miesięcy, dla dzieci do 3 roku życia – co 3 miesiące. W przypadku pojawiających się sytuacji problemowych w rodzinach zastępczych zwoływane są zespoły doraźne, których celem jest wypracowanie wraz z rodziną planu wsparcia. W roku 2018 odbyło się jedno doraźne posiedzenie zespołu, natomiast w latach 2019 – 2020 organizowanie posiedzeń doraźnych nie było konieczne – występujące w rodzinach zastępczych problemy były rozwiązywane systematycznie.

Rozpatrując kwestię funkcjonujących obecnie rodzin zastępczych i trudności wynikających z pozyskania kandydatów, spełniających odpowiednie kryteria do ich pełnienia, istotnym problemem zdaje się być duża liczba rodzin biologicznych nie wypełniających właściwie swojej roli. Jak wynika ze zgromadzonych danych, na terenie 5 gmin powiatu nowomiejskiego owych rodzin jest 29, a w nich 65 małoletnich dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej. Jednym pozytywnym aspektem ww. sytuacji jest fakt, że ośrodki pomocy społecznej wspierają część z nich, przydzielając im asystenta rodziny. Dzięki temu liczba rodzin nie wypełniających właściwie funkcji opiekuńczo – wychowawczych jest niższa niż w poprzednich latach. Co istotne, na przełomie lat 2018 – 2020 w wyniku zaniedbań ze strony rodziców biologicznych 8 małoletnich dzieci (z 5 rodzin) zostało odebranych i umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej (głównie w rodzinach zastępczych spokrewnionych).

Odnosząc się do usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej jednoznacznie można stwierdzić, że zarówno w Domu Dziecka w Pacóltowie jak i w rodzinach zastępczych przebywają osoby, które ukończyły 18 lat. Wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej kontynuują naukę na każdym z poziomów kształcenia. Podejmują naukę również na poziomie szkolnictwa wyższego. Natomiast wychowankowie instytucjonalnej pieczy zastępczej, najczęściej kończą edukację na poziomie gimnazjum/podstawowym. W sporadycznych przypadkach kontynuują naukę w szkole ponadgimnazjalnej/ponadpodstawowej (zawodowej/branżowej). Analizując kwestię poziomu wykształcenia osób opuszczających Dom Dziecka w Pacóltowie wskazano, że uzależniony jest on od okresu ich pobytu w niej – im krótszy czas, tym niższe wykształcenie.

Analiza danych pozyskanych w wyniku ewaluacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018 – 2020, a także zestawienia potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej (art. 182 ust 5 i 6 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) do opracowania niniejszego programu wskazuje następujące potrzeby: kontynuowanie pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych (niezawodowych, pomocowych i rodzinnych domów dziecka), wspieranie istniejących już rodzin zastępczych niezawodowych, spokrewnionych, rodzinnego domu dziecka, a także przebywających w nich dzieci, podnoszenie i wzmacnianie ich kompetencji wychowawczych, doskonalenie kompetencji osób pełniących funkcję opiekunów procesu usamodzielniania – uświadamianie im ich roli w ww. procesie, udzielanie wsparcia usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej.

4. Cel główny i cele szczegółowe

Cel główny:

Rozwój systemu pieczy zastępczej ze szczególnym uwzględnieniem form rodzinnych.

Cel szczegółowy nr 1:

Kontynuacja rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie nowomiejskim.

Proponowane działania:

1. Kampanie promujące rodzicielstwo zastępcze.
2. Prowadzenie działalności diagnostyczno – konsultacyjno – kwalifikacyjnej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka.
3. Ustalenie rocznych limitów zawodowych rodzin zastępczych.

Wskaźniki:

1. Liczba i formy kampanii promujących rodzicielstwo zastępcze.
2. Liczba pozyskanych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej, prowadzących rodzinny dom dziecka w roku 2021, 2022, 2023.
3. Liczba kandydatów, którzy zostali skierowani na szkolenia do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej, prowadzących rodzinny dom dziecka w roku 2021, 2022, 2023.
4. Liczba kandydatów, którzy uzyskali kwalifikacje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka w latach 2021, 2022, 2023.
5. Liczba rodzin zastępczych zawodowych/prowadzących rodzinny dom dziecka w roku 2021, 2022, 2023.
6. Liczba rodzin zastępczych niezawodowych w roku 2021, 2022, 2023.

Cel szczegółowy nr 2:

Wspieranie rodzin zastępczych i rodzinnego domu dziecka oraz zapobieganie sytuacjom trudnym i kryzysowym w nich występujących.

Proponowane działania:

1. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Organizowanie spotkań integracyjnych rodzin zastępczych (np. Dzień Rodzicielstwa Zastępczego).
3. Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodzin zastępczych, prowadzących rodzinny dom dziecka poprzez szkolenia, warsztaty oraz wsparcie ze strony pedagoga i psychologa.
4. Podnoszenie kompetencji i uświadamianie istotnej roli opiekuna procesu usamodzielniania poprzez udział w szkoleniach z ww. zakresu.

5. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.
6. Pomoc rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinny dom dziecka w sytuacjach trudnych, konfliktowych.
7. Organizowanie grup wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i prowadzących rodzinny dom dziecka.
8. Wspieranie rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka poprzez rodzinę pomocową.
9. Wypłata świadczeń przewidzianych ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
10. Pomoc rodzinom zastępczym w uzyskaniu specjalistycznej pomocy.

Wskaźniki:

1. Liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021, 2022, 2023.
2. Liczba rodzin zastępczych uczestniczących w spotkaniach integracyjnych w latach 2021, 2022, 2023.
3. Liczba rodzin, które uczestniczyły w szkoleniach/warsztatach oraz liczba rodzin korzystających ze wsparcia psychologa i pedagoga w latach 2021, 2022, 2023.
4. Liczba osób pełniących funkcję opiekunów procesu usamodzielniania, które uczestniczyły w szkoleniach w latach 2021, 2022, 2023.
5. Liczba osób Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, które podniosły swoje kwalifikacje zawodowe i w jakim zakresie.
6. Liczba rodzin zastępczych/prowadzących rodzinny dom dziecka, którym udzielono pomocy w sytuacjach trudnych/konfliktowych w latach 2021, 2022, 2023.
7. Liczba rodzin spokrewnionych, niezawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka uczestniczących w grupach wsparcia w latach 2021, 2022, 2023.
8. Liczba rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka objętych wsparciem rodziny pomocowej w latach 2021, 2022, 2023.
9. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na wypłatę świadczeń na rodzinną pieczę zastępczą w latach 2021, 2022, 2023.
10. Liczba rodzin zastępczych/prowadzących rodzinny dom dziecka korzystających z pomocy specjalistycznej w latach 2021, 2022, 2023.

Cel szczegółowy nr 3:

Utrzymanie obowiązujących standardów w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Proponowane działania:

1. Zapewnienie dzieciom całodobowej opieki i wychowania, a także zaspokajanie niezbędnych ich potrzeb.
2. Współpraca z asystentami rodziny/pracownikami socjalnymi i innymi instytucjami w celu powrotu dziecka do rodzinnego domu lub zmiany formy pieczy zastępczej.
3. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry zatrudnionej w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Wskaźniki:

1. Liczba dzieci, którym zapewniono całodobową opiekę i wychowanie oraz niezbędne potrzeby w latach 2021, 2022, 2023.
2. Liczba dzieci, które powróciły do rodzinnego domu oraz zmieniły formę pieczy zastępczej w latach 2021, 2022, 2023.
3. Liczba osób zatrudnionych w placówce opiekuńczo – wychowawczej, które podniosły swoje kwalifikacje zawodowe i w jakim zakresie w latach 2021, 2022, 2023.

Cel szczegółowy nr 4:

Wspieranie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.

Proponowane działania:

1. Motywowanie wychowanków pieczy zastępczej w uzyskaniu kwalifikacji zawodowych poprzez wypłacanie świadczeń na kontynuowanie nauki.
2. Motywowanie osób opuszczających pieczę zastępczą w podnoszeniu kompetencji społecznych.
3. Umożliwienie dostępu osobom opuszczającym pieczę do poradnictwa prawnego i psychologicznego funkcjonującego w strukturze PCPR.
4. Wsparcie rzeczowe i finansowe usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.

Wskaźniki:

1. Liczba wychowanków, którym przyznano świadczenie na kontynuowanie nauki oraz wysokość środków przeznaczonych na wypłatę tych świadczeń w latach 2021, 2022, 2023.
2. Liczba osób, którym umożliwiono podniesienie kompetencji społecznych w latach 2021, 2022, 2023.
3. Liczba informacji przekazanych wychowankom dot. funkcjonowania w strukturze PCPR poradnictwa specjalistycznego w latach 2021, 2022, 2023.
4. Liczba osób opuszczających pieczę zastępczą, którym udzielono pomocy rzeczowej i finansowej oraz wysokość środków przeznaczonych na ww. wypłaty w latach 2021, 2022, 2023.

5. Harmonogram działań

Cel główny, cele szczegółowe, terminy, podmioty realizujące, współpracujące w realizacji, źródła finansowania.

Cel główny: Rozwój systemu pieczy zastępczej ze szczególnym uwzględnieniem form rodzinnych.					
Cel szczegółowy nr 1: Kontynuacja rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie nowomiejskim.					
Proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujące w realizacji	źródła finansowania
1.1.Kampanie promujące rodzicielstwo zastępcze.	2021	2023	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (dalej PCPR) – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	szkoły, parafie, lokalne media	środki ujęte w planie finansowym PCPR
1.2.Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjno-kwalifikacyjnej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka.	2021	2023	PCPR – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	ośrodki adopcyjne (dalej OA), ośrodki pomocy społecznej (dalej OPS)	środki ujęte w planie finansowym PCPR+ środki pozyskane
1.3.Ustalenie rocznych limitów zawodowych rodzin zastępczych.	2021	2023	PCPR		środki ujęte w planie finansowym PCPR+ środki pozyskane

Cel szczegółowy nr 2: Wspieranie rodzin zastępczych i rodzinnego domu dziecka oraz zapobieganie sytuacjom trudnym i kryzysowym w nich występujących.					
Proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujące w realizacji	źródła finansowania
2.1.Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z obowiązującymi przepisami.	2021	2023	PCPR – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej (dalej MRPiPS)	środki ujęte w planie finansowym PCPR+ pozyskane z MRPiPS
2.2.Organizowanie spotkań integracyjnych rodzin zastępczych (np. Dzień Rodzicielstwa Zastępczego).	2021	2023	PCPR – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	specjaliści	środki ujęte w planie finansowym PCPR
2.3.Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodzin zastępczych, prowadzących rodzinny dom dziecka poprzez szkolenia, warsztaty oraz wsparcie ze strony pedagoga i psychologa.	2021	2023	PCPR – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	specjaliści	środki ujęte w planie finansowym PCPR+ środki pozyskane
2.4.Podnoszenie kompetencji i uświadamianie istotnej roli opiekuna procesu usamodzielniania poprzez udział w szkoleniach z ww. zakresu.	2021	2023	PCPR – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	specjaliści	środki ujęte w planie finansowym PCPR+ środki pozyskane
2.5.Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.	2021	2023	PCPR	OPS, OA, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej (dalej ROPS)	środki ujęte w planie finansowym PCPR+ środki pozyskane
2.6. Pomoc rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinny dom dziecka w	2021	2023	PCPR	specjaliści	środki ujęte w planie finansowym PCPR+

sytuacjach trudnych, konfliktowych.					środki pozyskane
2.7.Organizowanie grup wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i prowadzących rodzinny dom dziecka.	2021	2023	PCPR – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	specjaliści	środki ujęte w planie finansowym PCPR
2.8.Wspieranie rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka poprzez rodzinę pomocową.	2021	2023	PCPR – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	inne PCPR-y	środki ujęte w planie finansowym PCPR
2.9.Wypłata świadczeń przewidzianych ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.	2021	2023	PCPR	OPS	środki ujęte w planie finansowym PCPR i OPS
2.10.Pomoc rodzinom zastępczym w uzyskaniu specjalistycznej pomocy.	2021	2023	PCPR	poradnie specjalistyczne, Samorząd Województwa Warmińsko – Mazurskiego	

Cel szczegółowy nr 3: Utrzymanie obowiązujących standardów w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej.					
Proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujące w realizacji	źródła finansowania
3.1.Zapewnienie dzieciom całodobowej opieki i wychowania, a także zaspokajanie niezbędnych ich potrzeb.	2021	2023	placówka opiekuńczo – wychowawcza	fundacje, stowarzyszenia	środki ujęte w planie finansowym placówki opiekuńczo – wychowawczej (tj. Domu Dziecka w Pacóltowie) w ramach własnych zadań
3.2.Współpraca z asystentami rodziny/pracownikami socjalnymi i innymi instytucjami w celu powrotu dziecka do rodzinnego domu lub zmiany formy pieczy zastępczej.	2021	2023	placówka opiekuńczo – wychowawcza	OPS, Sąd	środki ujęte w planie finansowym placówki opiekuńczo – wychowawczej (tj. Domu Dziecka w Pacóltowie) w ramach własnych zadań
3.3.Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry zatrudnionej w placówce opiekuńczo – wychowawczej.	2021	2023	placówka opiekuńczo – wychowawcza	PCPR, OPS, OA, ROPS	środki ujęte w planie finansowych placówki opiekuńczo – wychowawczej (tj. Domu Dziecka w Pacóltowie) w ramach własnych zadań

Cel szczegółowy nr 4: Wspieranie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.					
Proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujące w realizacji	źródła finansowania
4.1.Motywowanie wychowanków pieczy zastępczej w uzyskaniu kwalifikacji zawodowych poprzez wypłacenie świadczeń na kontynuowanie nauki.	2021	2023	placówka opiekuńczo – wychowawcza, rodziny zastępcze, PCPR	PUP, pracodawcy, szkoły	środki ujęte w planie finansowym PCPR
4.2.Motywowanie osób opuszczających pieczę zastępczą w podnoszeniu kompetencji społecznych.	2021	2023	placówka opiekuńczo – wychowawcza, PCPR	PCPR, poradnictwo specjalistyczne	środki ujęte w planie finansowym PCPR + środki pozyskane
4.3.Umożliwienie dostępu osobom opuszczającym pieczę zastępczą do poradnictwa prawnego i psychologicznego funkcjonującego w strukturze PCPR.	2021	2023	PCPR	Poradnictwo specjalistyczne funkcjonujące w strukturze PCPR	środki ujęte w planie finansowym PCPR + środki pozyskane
4.4.Wsparcie rzeczowe i finansowe usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.	2021	2023	PCPR	Inne PCPR-y w przypadku osiedlenia się na terenie innego powiatu.	środki ujęte w planie finansowym PCPR

Roczne limity zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka w powiecie nowomiejskim.

Rok kalendarzowy	2021	2022	2023
Liczba proponowanych rodzin zawodowych	0	0	0
Liczba proponowanych rodzinnych domów dziecka	2	2	2

6. Monitoring i ewaluacja.

Monitoring prowadzony będzie na bieżąco, poprzez cały okres realizacji programu. Polegać będzie on na zbieraniu danych związanych z realizacją zaplanowanych działań, analizowaniu wskaźników w celu oceny czy zmierzamy do osiągnięcia założonych celów.

Monitoring prowadzić będzie pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Ewaluacja przeprowadzona będzie na koniec realizacji programu. Wykorzystane będą informacje zawarte w monitoringu programu, dane statystyczne będące w posiadaniu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, informacje od adresatów, podmiotów współuczestniczących w realizacji programu oraz interesariuszy zewnętrznych.

Z przeprowadzonej ewaluacji sporządzony zostanie raport.

Program opracowały:

Starszy specjalista pracy z rodziną: Katarzyna Wolak

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej: Kamila Drumińska